

ХРИСТИАНСКИЙ СЪВѢТЪ

Год. IV

Априль, 1895.

Брой 4.

ПРОЛѢТЬ

ЕДИНЪ КИТАЕЦЪ ВЪРХУ РИМО-КАТОЛИЧЕСТВОТО.

Въ бройтъ за м. Мартъ на *Мисионерскиятъ Хералдъ* на Баптисткото Мисионерско Дружество, Прѣп. Г. Б. Фардингъ отъ Тей Ранъ Фу, говори за едно събитие съ Ханъ Менгъ Пео, единъ Китайски проповѣдникъ съ извънредна далновидностъ и сила.

Въ разказа си Г-нъ Фардингъ казва: — „Римо-Католицитѣ, като че съ особено прѣднамѣреніе, въобще, трудятъ се да се срѣщнатъ съ онѣзи които дохождатъ при насъ и показватъ нѣкакъвъ интересъ“. (Ний съчувствуваме съ Г-на Фардинга въ оплакването му противъ Римо-Католицитѣ, но съжالياваме да кажемъ че и неговитѣ събратия въ нѣкои мисии не постѣпватъ подобря съ други Евангелски Християни. Б. Р.) „Римо-Католицитѣ се срѣщнахъ съ Хана“, продължава разказътъ. „Ний проповѣдваме Христа, и не разпекваме разнитѣ религиозни системи повече отъ колкото сме припудени. Провѣзгласението на главнитѣ добри познати факти въ съединение съ изкуплението е нашето занимание“. Така Ханътъ не бѣше се увѣдомилъ за разнитѣ Католически заблужденія, нито бѣше се прѣдпазилъ отъ хитроститѣ на тѣхнитѣ привърженици. Словото Божие, обаче, бѣше за него единствена мѣрка за истината — мѣрка съ която всички мнѣния трѣба да се сравнятъ. Добри, Римо-Католицитѣ се приближихъ при Хана, и се захванахъ съ недостатъчността на Протестантското учение за спасението на душата, и казахъ че невѣжеството на пастиритѣ и другитѣ може само да сѣ вредителни за послѣдователитѣ имъ. Ханътъ изведнѣжъ, допусна че чловѣческитѣ учители, да ли сѣ Католически или Протестански, могатъ да погрѣшжтъ, но настояваше че, като имаме Словото Божие за наше ръководство, нѣма нужда защо нѣкой да се отклони отъ пътятъ на спасението.

„Твърди добри“, казахъ тѣ, „но има нѣща които сѣ важни за спасение, които не се намиратъ въ Библията, и които Императорътъ на Църквата, (т. е. Папата) само може да ни ги каже, понеже той знае умътъ Господень“.

„Кон сѣ тѣзи нѣща?“

„Добри, ето пургаториумътъ“.

„Пургатория ли, какво нѣщо е то?“

„Ето ви, не видите ли, вашата Библия не казва нищо за това. То е едно мѣсто на

испитъ и мъчение, дѣто вѣрующитѣ приематъ наказанието за грѣховетѣ си прѣди да влѣзатъ въ небето. Който влиза въ пъкълътъ е съвсѣмъ безъ надѣжда, но отъ пургаторията, като се очистятъ отъ грѣхътъ вѣрующитѣ прѣминаватъ постоянно въ небето“.

„Това не може да бѣде“, притуря Ханътъ „понеже Богъ не може да каже едно нѣщо въ едно врѣме и съвсѣмъ друго нѣщо въ друго — Библията ни казва че кръвта на Сина Му Исуса Христа очисти ни отъ всякой грѣхъ! и че Той спасява съвършено онѣзи които прихождатъ при Бога чрезъ Него! Какъ! Библията пълна съ учения за Христовата сила да спасява, за Неговата готовностъ да спасява, и за смъртта Му за спасението на чловѣцитѣ; и при все що безгрѣшниятъ Господъ нашъ пострада за нашитѣ грѣхове, вий искате отъ мене да вѣрувамъ, че чловѣкъ пакъ трѣбва да понесе една частъ отъ наказанието, като че Христовитѣ страдания не сѣ достатъчни. Богъ може да е казалъ такъво нѣщо, това азъ не зная; но зная че Той не може да каже въ Библията, че Христосъ претърпѣ всичко, и послѣ да каже че Христосъ претърпѣ само една частъ отъ страданията за грѣхътъ на чловѣцитѣ. Не, азъ не мога да вѣрувамъ онова което вий казвате за пургаторията“.

„Добри, вий сте далечъ отъ истината, Разбира се че Христосъ не извърши всичко. Майка му, Святата Дѣва, която е равна съ Сина Си въ честь, извърши доста за спасението“.

„Ей, я, какво говорите? Христосъ бѣше Синъ Божий, и за това божественъ. Мария бѣше само чловѣкъ съ наше естество!“

Какво! Вий Протестантитѣ извѣстно, покланяте се на Святата Майка?

„Извѣстно че не?“

„Не бѣше ли тя майка на Исуса Христа?“

„Да.“

„Тогава тя трѣба да получи равно поклонение съ Исуса, защото Исусъ не може да е по великъ отъ майка Си“. (Потомъкътъ не е по голѣмъ отъ праотецътъ — Единъ Китайски аргументъ).

„Наистина! коя бѣше майката на Мария?“

„Това ний не знаемъ“.

„Коя бѣше нейната баба?“

„Ний не сме чули за това“.

„Но извѣстно вий трѣба да имъ се кланяте?“

„Не, ний не правимъ това“.

„Какъ е това? Ако Мария заслужва поклонение защото е майка на Исуса, тогава Марийната майка заслужва поклонение защото е майка на Мария, която приема поклонение отъ васъ, и така подобно трѣба и баба ѝ и другитѣ ѝ праотци.“

Римо-Католицитѣ зехъ да се възмушаватъ, и като се продължаваше разискванieto, тѣ станахъ дѣйствително сърдити, поже Ханътъ продължаваше да имъ показва че тѣхнитѣ твърдѣния бѣха противни на Божнето слово, както се съдържа въ Библията, и той се държеше силно на положението което бѣ велъ отъ начало. че е възможно Богъ да е говорилъ нѣщата, за които Католицитѣ твърдѣхъ, нъ че Той никога не ще да противоречи на онѣзи нѣща, които ни е далъ понапрѣдъ въ Библията. А това е че Ханътъ зѣ положението на единъ Протестантинъ, безъ да е билъ особено подготвенъ за това.

АВРААМЪ ЛИНКОНЪ ВЪРХУ УПОТРЕБИНИЕТО НА ОПИВАТЕЛНИТѢ ПИТИЯ.

„Да ли свѣтътъ ще придобие голѣма полза или не чрѣзъ съвършенното испъкдане отъ него на опивателнитѣ пития види ми се да е вече въпросъ рѣшенъ. Три четвърти отъ человекитѣ исповѣдватъ съезицитѣ си утвърдителната страна, и азъ вѣрвамъ че останитѣ я признаватъ въ сърцата си. Трѣбва ли прочее, нѣкои да отказватъ помощта си да сторятъ това, което доброто на всичкитѣ человекѣ изисква? Да ли тойзи, който не може да стори много, трѣбва, по тази причина да бѣде извиненъ, ако той не стори нищо? Но, казва нѣкой, какво добро можъ да сторя, ако подписа общанието, че нѣма вече да употребявамъ опивателни пития? Азъ никакъ не пия, и безъ да подписвамъ. Въпросътъ се е вече задавалъ и е получавалъ отговоръ повече отъ милионъ пѣти. Нека му отговоримъ още веднѣжъ. Да се откаже человекъ внезапно, или по кой да е начинъ, отъ употребението на опивателни пития, слѣдъ като ги е употрѣблявалъ много години и догдѣто неговата охота за тѣхъ е станала десетъ или сто пѣти по-силна и по-измъчителна отколкото може да бѣде друга есте-

ственна охота, изисква най-мощно нравствено усилие. Въ такъво прѣдприятие той се нуждае отъ всяка нравствена подѣрка и влияние що можѣтъ да му сѣ дадѣтъ или да го окружѣтъ. И не само това, но всѣка нравствена подѣрка трѣбва да се отнеме отъ всѣкъ доводъ, който може да се подигне въ ума му, за да го накара да се повърне пакъ на чашата. Когато той хвърли очитѣ си наоколо си, той трѣбва да може да види всички, които почита, всички които любя, благосклонно и загрижено да го насочватъ нанапрѣдъ, и никой да го не ками назадъ на прѣдишното му влияние въ тинята“.

ГОСПОДНЯТА МОЛИТВА.

„А ви така се молѣте: Отче нашъ, който си на небеса“ (Мат. 6 ; 8).

„Тази молитва почнува тамъ, дѣто всѣка истинска молитва трѣбва да почнува: съ духътъ на усиновление „Отче нашъ“. Нѣма приятна Богу молитва, догдѣто не можемъ да кажемъ, ще станъ да идъ при баща си. Този дѣтски духъ скоро схваща величието на Отца небеснаго и се издига въ благоговѣйно поклонение. „Да се свѣти името Твое.“ Дѣтскитѣ слабъ гласъ, 'Авва. Отче, обръща се въ херувимския 'Святъ! Святъ! Святъ! Има само една стѣпка отъ възпитателно поклонение да *распалени мисионерски духъ*: 'Да дойде царството Твое; да бѣде волята Твоя, както на небето така и на земята'.

„Послѣ слѣдва сърдечното изражение на зависимостъ отъ Бога, 'Хлѣбътъ нашъ насѣщний, дай го намъ днесъ'. Като е още повече просвѣтенъ отъ Духа, той узнава не само че е зависимъ, не че е грѣшенъ, и заради това се моли за милость, 'Прости ни дълговетѣ наши, както и ний прощаваме на нашитѣ длѣжници', и като е оправданъ и му се вмѣнява Христовата правда, и като знае че е приетъ отъ Бога, той смиренно се моли за *свѣто постоянство*, 'Не въведи насъ въ искушение'.

„Този, който е истинно простенъ, гледа да не грѣши вече; притежанието на оправданието води къмъ искрено желание за освящение. 'Прости ни дълговетѣ наши, това е оправдание. 'Не въведи насъ въ искушение, но избави насъ отъ лукаваго', това е освящение въ отрицателната му и поло-

жителна форми. Като слѣдствие отъ всичко това слѣдва тържественно въздаване хвала, "Твое е царството, и силата и славата въ вѣки, Аминъ"? Ний се радваме, че нашия царъ царува въ провидението и ще царува въ благодатъ отъ рѣката до краищата на земята, и на владичество Му не ще има край. И тъй отъ чувство на усилване до съобщение съ нашия царствуващъ Господъ, води душата този кратъкъ образецъ за молитва. Господи, научи ни така да се молимъ.

Спържонъ.

ПЪРВИЙТЪ 'ЕРЕТИКЪ' НА ЯПОНИЯ.

Дали ще ся покажатъ способни Японскитѣ Християни да развиятъ добръ устроена Християнска Църква е още твърдѣ сериозна задача. Съпротивлението на всичко чуждестранно, което наскоро е станало прѣобладаващото чувство на цѣлото население е имало за резултатъ да се установи съвсѣмъ туземна Християнска църква. Тѣ сж се опитали да формулиратъ свой собственъ символъ вѣри, който да не бѣде заимствуванъ отъ друга Християнска църква вънъ отъ Япония, било стара или нова, и който да бѣде независимъ отъ другъ символъ, даже на ранната Църква. Нѣкон сж отишли до тамъ, щото да се противятъ и на приеманieto на Апостолския символъ. Сега като сж организирали туземната Християнска църква, която тѣ припознаватъ за „Японка“, види се като че искатъ да усвоятъ и църковна дисциплина съвсѣмъ оригинална.

Голѣмо внимание се е вече обърнало на сждението и униженieto на Благ. Наоми Тамура, пастиръ на една голѣма църква въ Ст. Токіо. Той се описва като пълненъ, но енергиченъ мъжъ, на тридесетъ и петъ години, който свършилъ богословскитѣ науки въ Принстонската Семинария въ Америкъ, списалъ тълкование на Евангелието, прѣвелъ Круденова Словаръ (Конкорденцъ), и отворилъ едно индустриално училище за момчета. Той ходилъ въ Америка за да събира пари за послѣдното си прѣдприятие, и въ сказките си които давалъ, разказалъ нѣкои нѣща за своитѣ съотечественици, които не се съгласявали съ утвържденията на Г-на Арнолда (който е писалъ върху Япония). Настоятелно умоляванъ да обнародва тѣзи свои сказки, той най послѣ продалъ

ръкописа си на единъ Американски Издателъ, и тѣ били обнародвани подъ заглавие *Японската Песнь*. Книгата съдържала нѣща не твърдѣ похвални за нговитѣ съотечественици. Като се научили за това тѣ се много разярили и макаръ че малцина отъ тѣхъ бѣхъ видѣли книгата, свирепо осждили авторътъ и като непатриотиченъ. И Християнитѣ помислили че и тѣ трѣбна да одблѣснатъ всѣко упрѣкание въ непатриотичностъ, и за това и тѣ се разярили. Тѣ повикали Г-на Тамура на църковенъ сждъ прѣдъ неговата прѣзбитерия. Той билъ осжденъ за „наклеветяване своето отечество.“ Той апелиралъ отъ това рѣшение. Публично разискване послѣдувало въ печата, което не поправило работата, и синодътъ до когото апелиралъ, състоялъ отъ хора съвсѣмъ пристрастни. Вмѣсто да го суспендиратъ, тѣ го свалили отъ пастирския му чинъ, като измѣнили обвинението, когато щѣли да четатъ прѣсждата и не допуснали да се запише протестъ въ протоколитѣ. Църквата на Г-на Тамура веднага прѣкъснала сношенията съ синода, и като отказалъ да признае авторитета на синода Г-нъ Тамура продължава да е още пастиръ на една независима църква. Има седемъ съдѣйствуюци отъ странство миссии въ Япония, които съставляватъ единъ „свѣтъ“ за „Христовата Църква въ Япония“, която е дала този неправиленъ показъ на църковенъ редъ. Този „свѣтъ“ изказалъ съ резолюция своето съжаление за рѣшението на църквата. Никой не е казвалъ че книгата на Г-на Тамура е неистинна въ своитѣ твърдения, освѣнъ въ съвсѣмъ малки точки. Неговитѣ съотечественици просто го осждили защото обнародвалъ семейни тайни. Д-ръ В. А. П. Мартинъ отъ Пекинския Имперски Университетъ, чловѣкъ, твърдѣ добръ запознатъ съ всичко въ источна Азия, казва че книгата е „вѣрно и живо описание че Японския домашенъ животъ, отъ единъ чловѣкъ, чиито очи сж отворени за да види недостатъцитѣ му“. Той обаче, вижда и хубоститѣ му, и го похвалява въ сравнение съ нѣкои нѣща на западъ.

Ний нѣмаме работа съ Г-на Тамура нито съ книгата му, която се е негли прочула колкото заслужва, но съ този примѣръ за това що може да се очаква отъ новоорганизираната църква въ Япония — църква която притежава, че нѣма вече нужда отъ ръководителство и помощ отъ Западни Хри-

тиани, но която иска още да ѝ се даватъ чуждистранни мисионерски пари които тя да разпрѣдѣля както намѣри за добръ. Тази „Църква“ е доставила чудовищенъ примѣръ на неспособностъ да се самовладѣе и саморазвива, като е по такъвъ начинъ свалила единъ чловѣкъ отъ священнослужителството, който не е обвиненъ въ лъжа, ните даже въ прѣувеличение, но въ непатреотическо поведение, дѣто е изложилъ нѣща, сжщесавованието на нѣща които всички признаватъ, и дѣто ги е изложилъ както сжщесвуватъ. „Църквата Христова въ Япония“, се обвинява прѣдъ цивилзования свѣтъ, отъ който тя има голѣмо желание да състави частъ.

ПИСМО ОТЪ А. БЮРДО.

Августъ Бърдо, бившиятъ прѣдседателъ на Французската Камара, който е умрѣлъ наскоро, отправилъ слѣдующето писмо на Павла Дежардена който го бѣше съраждалъ за прѣвода на една доста хубава книга по философията.

„Азъ твърдо вѣрвамъ съ васъ (писне Бюрдо), че ний обръщаме гърба си къмъ истината, като земаме за цѣль на своитѣ успѣлия само благощастieto на чловѣцитѣ; ний забравяме, че истинскиятъ лостъ и главната прлчина на всѣко благощастие е пожертвованието и радостъта на пожертвованието. Частниятъ чловѣкъ е по естество чудовище, и не предобива равновѣсие и спасение освѣнъ като се подчини на единъ идеалъ. Колкото и да почитамъ Гръцкитѣ философи, а особенно Сократа, считамъ че Христосъ е изрекълъ най-възвисителнитѣ слово, що сж нѣкога чули чловѣчески уши, че земното и небесното царство се пази за тогава, който знае да люби и да се жъртвува.

„Тѣзи идеи, до колкото се види, сж далечъ отъ да вдѣхновяватъ и управляватъ тѣзи, които за сега ръководятъ държавитѣ и обществото; но ний трѣбв да се придържаме тѣсно о тѣхъ; защото истината, твърдо защитена трѣбва най послѣ да въстържествува.“

Вѣрата, казва единъ, е вжжето съ което ний биемъ звънеца горѣ на небето, за да призовемъ внимание на нашитѣ нужди — безъ нея, нѣма да получимъ отговоръ. И отъ това и увѣщанието, „Прѣйте съ вѣра“. Безвѣрието казва, Богъ не чува звънецъ.

ЗЕМЛЕТРЕСЕНИЯ.

Въ 1692 год. станало въ Сицилия едно отъ най-ужаснитѣ землетресения. що се повѣстувва въ историята; то расклатило цѣлия островъ; и не само това, но и Неаполъ и островъ Малта почувсвували сътресението. Невъзможно било чловѣкъ да се държи на новѣтъ си на търсящата се земя; ей, и тѣзи, които лежѣли на земята били тласкани насамъ натамъ, като отъ нѣкоя морска вълна. Всичкитѣ стѣни отхвъркнали нѣколко крачки отъ основитѣ си.

Злото което това землетресение направило е удивително. Четиридесетъ и четири голѣми и малки градове, освѣнъ немовѣрно число села били съвсѣмъ разрушени. Катания, единъ отъ най-прочутитѣ, стари и цвѣтущи градове въ Кралството, резиденцията на много монарси и на университети, е ималъ най-голѣмъ дѣлъ въ сжда. Отецъ А. Сервонта, като пътувалъ за този градъ, нѣколко мили внѣ отъ града, заблѣжилъ черъ тъменъ облакъ да се вие надъ него; и отъ устата на Етна излѣзли голѣми пламъци, които се распрѣснали на всѣкъдѣ изъ околността; и морето внезапно почнало да бучи, и да се издига на вълни; птицитѣ хвъркали уплашени; говедата тичали изъ нивитѣ и викали; и се чулъ гърмежъ, като че всичката артилерия на свѣта изгърмѣла изведнѣжъ!

Неговитѣ и на другарѣ му коние се спрѣли и растреперали; тѣй щото тѣ сж принудили да слѣзжтъ; щомъ слѣзли и били издигнати повече отъ единъ метръ и половина надъ земята; и като обърналъ очитѣ си къмъ гр. Катания, той останалъ зачуденъ дѣто не видѣлъ нищо друго освѣнъ черъ облакъ отъ прахъ по въздуха. Това било сцената на тѣхното нещастие; защото отъ великолѣпната Катания не може да се види нито една педа земя. Отъ 18914 жители, 18,000 погинали; въ разнитѣ градове малки и голѣми 60,000 души погинали изъ 254, 900 жители!

Въ сжщата 1692 год на Юний 7-й било и землетресението въ островъ Ямайка; то съборило повече отъ кжщитѣ, църквитѣ, захарнитѣ фабрики, мелници и мостове изъ острова; распукнало скалитѣ и расклатило планинитѣ и направило нѣкои отъ тѣхъ на полѣни; разорило цѣли плантации и ги хвърлило въ морето; и въ продължение на двѣ минути съборило и съсипало деветъ десети

отъ града Портъ Роялъ; къщитѣ потънали веднага тридесетъ до четиридесетъ метра дълбоко.

Земята, като се отворила, погълнала хора; и тѣ излѣзли въ други улици: нѣкои въ срѣдъ пристанището, (като били истласкани пакъ отъ морето, което се издигнало въ отворенитѣ проломи) и по този начинъ били чудесно избавени. Изъ всички кладници водата хвърчала нагорѣ съ голѣма сила. До като къщитѣ отъ едната страна на улицата били погълнати, отъ другата страна тѣ били натрупани на камари. Пѣськътъ въ улицата се издигналъ като морски вълни, като издигалъ всякого който стоялъ на него, и веднага се спусналъ въ трапища, и въ сжщата минута силна вода навлѣзла вътрѣ и ги обърнала нѣколко пѣти, до като се държѣли отъ диреци и дѣски за да се избавятъ.

Кораби и варки въ пристанището били прѣобърнати и изгубени. Единъ корабъ, отъ движението на морето и потъването на скелата билъ тласнатъ надъ върховетѣ на много къщи, и потъналъ тамъ.

Землетресението било придружено отъ единъ видъ глухъ грѣмливъ гласъ подобенъ на гърмежъ. Въ по-малко отъ минута, три четвърти отъ къщитѣ, и земята на която стояли, съвсѣмъ потънали подъ водата, и малката частъ, останала назадъ, не били по-добри отъ купъ нечистотии!

Сѣтресението било толкозъ силно, щото сналило хората на нозѣтъ имъ или лицата имъ, като тичали за да намѣрятъ прибѣжище, земята се издигала и люлѣяла като развалувано море; и нѣколко къщи, които още стоятъ били разбъркани и прѣмѣсгени нѣколко метра отъ мѣстата си; за една улица казватъ, че сега е два пѣти по-широка отъ по-прѣди.

Въ много мѣста земята се распуквала, и се отваряла и пакъ скоро затваряла; отъ тѣзи отворени мѣста се виждали отъ двѣста до триста въ едно врѣме: въ нѣкои си отъ тѣхъ хора били погълнати, други затварящата се прѣстъ ги хванала прѣзъ срѣдата и удушила; и по този начинъ тѣ били оставени заровени, като се виждали само главитѣ имъ надъ земята: нѣкои главни кучетата ги излѣли!

Священнослужителтъ на мѣстото въ своя отчетъ казва, че такъво било нечестие то на хората, щото той се боялъ да продължава да живѣе помежду имъ; че въ деня

на землетресението нѣкои корабери (матрози) и други били почнали да чупятъ и отварятъ магазини, и напуснати къщи, до като земята подъ тѣхъ се търсила, и къщитѣ пѣднали на тѣхъ въ самото дълбо; че той срѣщналъ мнозина, които псували и хулили; и че публичнитѣ жени, които още останали на мѣстото, били тѣй пияни и бесрамни както и други пакъ.

До като той тичалъ къмъ крѣпостта широко, отворено мѣсто, за да се избави, той видѣлъ земята да се отваря и да поглѣща множество хора, и морето навлѣзло вътрѣ по укрѣпленията, и разрушило голѣмото мѣсто за гробница, измило тѣлата отъ гробоветѣ, като строшило на късове гробнитѣ паметници. Цѣлото пристанище се покрило съ мъртви тѣла, които плували нагорѣ надолу безъ погребение!

Щомъ прѣминало силното сѣтресение той помолилъ всичкитѣ людие да се присѣдинятъ съ него въ молитва. Между тѣхъ имало и много Евреи, които колиничили и отговаряли като тѣхъ, и даже ги чули да призоваватъ Исуса Христа. Слѣдъ като прѣминалъ часъ и половина съ тѣхъ въ молитва и увѣщание къмъ покаяние, помолили го да се оттегли въ нѣкой корабъ въ пристанището, и като миналъ по покривитѣ на нѣкои къщи които стоели равни съ водата, влѣзълъ първо въ една варка послѣ въ по-голѣма, която го отвезла въ единъ корабъ.

По-голѣмитѣ отверстия погълнали къщи; и отъ нѣкои излизали цѣли рѣки вода, цвѣртели на високо по въздуха, и заплашвали съ потопъ онази частъ, която землетресението бѣше пощадило. Всичко се придружило съ лоши миризми и съ шумъ отъ падающи планини. Небето въ една минута почервенѣло като запалена пещъ. Едва ли имало къща или захарна фабрика оцѣлѣла въ всичката Джамайка. Голѣма частъ отъ тѣхъ били погълнати, къщи, дървета, хора и всичко съ едно растваряние на земята; на мѣстото на които послѣ се явили голѣми блата вода, които като изсъхнали, не оставили нищо друго освѣнъ пѣськъ, безъ никакъвъ бѣлѣгъ, че е имало нѣкога тамъ дърво или какво да е растение.

Около дванадесетъ мили отъ морето, земята се отворила, и изхвърлила съ чудесна сила, голѣми количества вода на въздуха. Но най-голѣмата сила била посрѣдъ планинитѣ и скалитѣ. Повечето отъ рѣкитѣ се спирѣли за двадесетъ и четири часа, отъ па-

ЗЕМЛЕТРЕСЕНИЕТО ВЪ ЛИСАБОНЪ.

дапнето на планинитѣ, додѣто като прѣшли, отворили си нови канали, като истрѣгнали дървета и всичко що срѣщали по пътя си.

Една голѣма планина се расцѣпила, и паднала на равна земя, заровила нѣколко поселения, и убила хората тамъ. Друга планина, като направила нѣколко скокове и движения, смазала голѣма частъ отъ една плантация, която лѣжала една миля надалекъ. Друга голѣма висока плаина, почти единъ день пътъ по-далечъ, била съвсѣмъ погълната, и дѣто стоела, сега има голѣмо езеро.

Слѣдъ голѣмния трусъ тѣзи които избѣгнали, влѣзли въ кораби на пристанището, гдѣто мнозина прѣкарвали два мѣсеца; трусовѣтъ прѣзъ всичкото онова врѣме били толкова силни и чести, понѣкогашъ двѣ, три на часъ, придружени съ страшни шумове, като на силенъ вѣтръ или на глухъ гърмежъ, съ духание отъ жупель, щото не смѣли да излѣзжтъ на сушата. Послѣдствието отъ землетресението било обща болестъ, отъ зловреднитѣ пари, която болестъ завлѣкла около 3000 души.

На 28-й Октомврий, 1746 год. часа около десетъ и половина прѣзъ нощта градътъ Лима, столицата на Перу, билъ съсипанъ отъ землетресение, което се простирало сто левги къмъ сѣверъ, и толкова и къмъ югъ, сѣ по крайбрѣжието. Разорението не дало даже врѣме за страхъ; защото въ една и сѣщата минута, шумътъ, сътресението, и развалинитѣ се почувствували. Въ разстояние на четири минути, прѣзъ които траяла най-голѣмата сила на землетресението, нѣкои се намѣрили заровени подъ развалинитѣ на падающитѣ къщи, и други смазани и умрѣли по улицитѣ отъ паданието на стѣни които паднали на тѣхъ, като тичали насамъ натамъ.

При все това, по-голѣмата частъ на населението (което възлизало на шестдесетъ хиляди) били по Божие провидение опазени, било въ куфитѣ мѣста, които оставили развалинитѣ, или на върха на самитѣ развалини, безъ да знаятъ какъ стигнали тамъ. Защото, никой подъ такива обстоятелства, нѣмалъ врѣме да мисли; и да кажемъ, че е ималъ, нѣмало е мѣсто за прибѣгване; защото тѣзи части, които се виждали най-яки понѣкогашъ излизали най-слаби; на-противъ най-слабитѣ по-нѣкогашъ правили най-голѣмо съпротивление; и страхътъ билъ

такъвъ. щото никой не се мислялъ за безопасенъ, додѣто не избѣгналъ отъ града.

Земята се блѣскала о зданията съ такава сила, щото всѣко сътресение събаряло по-голѣмата частъ отъ тѣхъ; и тѣзи, като откъсвали голѣми тежки късове въ паданието си, (особенно църквитѣ и високитѣ къщи) допълнювали разорението на всичко що срѣщали, даже и това което землетресението било попадило. Сътресенията, ако и моментални, били послѣдователни; и въ промежутъцитѣ, хората били прѣнесени отъ едно мѣсто на друго, което било срѣдство за безопасностъ за едни, а съвършенната невъзможностъ да се движжтъ, избавило други.

Седемдесетъ и четири църкви, освѣнъ малки черквици, и четиринадесетъ мѣнастири и почти толкова болници, били въ една минута обърнати на купъ развалини, и голѣмитѣ имъ богатства заровени въ земята! Но ако едва двадесетъ къщи и да оцѣлѣли, пакъ види се, че числото на умрѣлитѣ не възлизало на повече отъ хиляда, сто и четиридесетъ души, отъ които седемдесетъ били болни отъ болницата, които били заровени отъ покрива, който падналъ на тѣхъ, като лѣжѣли на леглата си, и никой не можалъ да имъ помогне.

Калаоо, морско пристанище, на разстояние двѣ левги отъ Лима, е билъ погълнатъ отъ морето въ сѣщото землетресение. Той исчезналъ въ една минута; тѣй щото днесъ не се вижда нищо отъ него.

Нѣколко кули, наистина, и якостъта на стѣнитѣ му понесли всичката сила на землетресението; но едва що почнали жителитѣ да се съвзематъ отъ първия си страхъ, който бѣхъ причинили ужастнитѣ развалини, когато внезапно морето почнало да се надига и като се издигнало до голѣма височина, втурнало се буйно напредъ, и прѣлѣло съ такъвъ голѣмъ потокъ вода, старитѣ си прѣдѣли, щото, като потопило повечето отъ корабитѣ, които били хвърлили котви въ пристанището и като издигнало другитѣ надъ най-високитѣ кули и стѣни, тласнало ги на напредъ и ги оставило на суша далечъ вѣнъ отъ града. Сжщеврѣменно то истрѣгнало отъ основитѣ му всяко нѣщо въ него (града) — къщи и здания, освѣнъ двѣтѣ порти, и тукъ тамъ нѣкои малки отломъци отъ самитѣ стѣни, като памятници на злощастieto, още се виждатъ посрѣдъ развалинитѣ и водитѣ, жалки остатъци отъ това що е било!

Въ този ужасенъ потокъ се удавили всичкитѣ жители на града, около петъ хиляди души. Тѣзи, които могли да се хванатъ о дѣски, плували съ тѣхъ нѣколко врѣме; но онѣзи откъслеци, по нѣмание мѣсто постоянно се блѣскали единъ о други, и по този начинъ отблѣснали тѣзи, които се държѣли о тѣхъ.

Около двѣста души, повечето рибари и корабери, се избавили. Тѣ казали, че водитѣ въ оттегляването си заобиколили всичкия градъ, безъ да оставатъ зрѣдство за избавление; и че въ промежутъцитѣ, когато силата на наводнението малко умалѣла, тѣ чували най-жалостнитѣ викове и охкания на тѣзи, които погинували. Подобно и тѣзи, които били въ корабитѣ, когато, чрѣзъ издигането на морето били прѣнесени надъ и отвъдъ града, имали случай да избѣгнатъ. Отъ двадесетъ и три кораби въ врѣме на землетресението четири били засѣднали, и останалитѣ всички потънали. Малцината челоуѣци които се избавили на дѣски били тласкани до острова Св. Лаврентий, повече отъ двѣ левги отъ пристанището. Най-послѣ нѣкои отъ тѣхъ излѣзли на брѣга, други на острова, и така се избавили. *)

Религиозни Вѣсти.

Английската Кралица е проводила на Кама, Южно-Африкански главатаръ, депеша, съ която го увѣрява, че тя ще подкрѣпи усилията му да не пусне бичътъ алкохолъ да проникне въ неговата територия.

— Библейскитѣ кѣшкѣ на Лионското Изложение, нареденъ отъ *Лионския Протестантски Съюзъ*, продалъ 93 Библии, 1320 Нови Завѣти, 78 части на Св. Писание и 744 малки книжки.

Освѣнъ това Съюзътъ е раздалъ даромъ около 25,00 религиозни брошури, 405 алманахи и 6500 евангелия, отъ които 1500 на изложителитѣ и тѣхнитѣ помощници. Това послѣдне и интересно раздаване, добръ прието, се направило благодарение на единъ особенъ подарѣкъ на Библейското Общество въ Шотландия.

Вѣрата даде възможностъ на Псалмопѣвеца да пѣе: „Води ме въ истината и научи ме, защото Ти си Богъ на моето спасение“. Безвѣрието казва: „Нѣма спасение, и ако да имаше, не можемъ никога позна, че е наше“.

*) Землетресението въ Лисабонъ, което прѣдстави картината на страница 55 е станало въ 1755 год.

Едно отъ най-интереснитѣ издания на Библията въ послѣднитѣ години, е това що се е появило напослѣдѣкъ въ Япония. Това е миниатура (малѣкъ форматъ) на Евангелието отъ Йоанна, приготвено специално за Японскитѣ войски, благодарение на съединенитѣ усилия на Британското и Чуждестранното Библейско Общество. Американското и Шотландското Общество, които работятъ въ Япония. Този малѣкъ томъ има 2 палца и три четвърти дължина и 1 палецъ и седемъ осми широчина; хартията е извѣнмѣрно тънка и чистотата на печата не остава нищо да се желае. Тазн книжка ни напомнява Библията за въ джобъ на Кромвеловитѣ войници.

Женското Мисионерско Общество на Методиската Епископална Църква е събрало около 38,000 лева на мѣсецъ, или 1665 на день въ продължение на 24 години.

Напослѣдѣкъ, разказва религиозниятъ вѣстникъ *L' Eglise Chrétienne* (Християнска църква), въ едно село на Бернската Джура Католическиятъ священникъ и Протестантскиятъ пастиръ се съединили за да водятъ борба противъ алкохолизма, програмата на единъ празникъ по въздържанието се почнала съ богослужение въ Католическата църква на казаното село, и слѣдъ пладне едно събрание било прѣдсѣдателствувано отъ пастира и священника, които си подали ръка, като се обѣщали да се борятъ заедно противъ ужасния бичъ който съсипва населението. Добръ примѣръ за подражание и отъ други мѣста.

Единъ общаръ който прѣди петнадесетъ години напусналъ Римо-Католичество то и пригърналъ евангелски убѣждения, въ врѣме на съживителнитѣ събрания въ Марсилия, завърналъ се въ родното си мѣсто, малѣкъ градецъ въ Воклюския департаментъ, и отъ тамъ пише на единъ свой приятелъ, проповѣдникъ: „Съ помощта Божия, намѣрилъ съмъ едно малко число приятели съ които се събирамъ въ богослужение. Напослѣдѣкъ даже една млада мома се е живо заинтересувала въ спасението на душата си.“ И тъй този простъ работникъ безъ помощта на нѣкой пастиръ или проповѣдникъ не само упазилъ вѣрата, но я прѣдалъ и на други. Така трѣбва да работи всѣки живъ Християнинъ.

ЗЕМНИЙТЪ ЖИВОТЪ НА ЧЕЛОВѢКА.

Животътъ на челоѣка, спорѣдъ Християнското зрѣние, не е друго, освѣнъ едно врѣменно скитание на душата, която се е отстранила отъ назначението си и го търси пакъ. Той е кратковрѣмененъ пѣтъ къмъ вѣчната цѣль на сѣществуванието — приготвяне за вѣчността, училище въ което ний подъ ръководството на Божия промисълъ ще се научимъ да обичаме истината, добродѣтеля, справедливостта, мирътъ и любовта, за да умѣемъ да се наслаждаваме отъ тѣхъ въ вѣчността. Ако усвоимъ тази идея за живота съ ума и сърдцето си и я направимъ ръководство на своя животъ, винаги, тя ще ни бѣде свѣтлина и подпорка въ земното ни пѣтувание; и не само, че никакви противорѣчия на живота не ще ни смуцаватъ, но ще станемъ твърди и непоклатими, не само прѣдъ испитнитѣ и тежинитѣ на живота, но и прѣдъ самото присѣтствие на смъртта.

Нека гледаме на земния си животъ като на врѣменно скитание, или като на училище въ което трѣба да се готвимъ за вѣчността. Да не полагаме въ него послѣдната цѣль на сѣществуванието си, нито да очакваме пълното осѣществяване на желанията и стрѣмленията си, да не би като се привържемъ о врѣменното, да заблудимъ вѣчното си пазначение. Другояче, не само че първото нѣма да постигнемъ, но и второто ще изгубимъ. — Така самиятъ този животъ ще строши идеалитѣ ни, ще отрови надеждитѣ ни, и тѣй ще изгубимъ вкуса и наслаждението отъ тѣзи добрини, които живота може да ни даде. Нека се не отнасяме къмъ живота съ неблагоприятностъ, нито да понижаваме цѣната му. Живота е голѣмо богатство — великъ Божий даръ. Наистина, той е кратковрѣмененъ, удовольствията му не сѣ пълни: но съ неговиятъ трудъ се придобива вѣчното блаженство съ най голѣмитѣ му наслаждения. Нека всячески да се прѣдпазваме отъ да хулимъ и натякаваме на живота; никога да си не позволяваме да го наричаме сънь, измама, проклятие, или наказание; — той бива такъвъ само за онѣзи, които го правятъ за себе си такъвъ. Ний не трѣбва да изискваме отъ тукашния животъ съвсѣмъ много, нито да търсимъ тука само едни радости, сполуки и наслаждения; но да умѣемъ да бѣдемъ винаги благодарни и за най-малкия даръ на живота, за най-малката радостъ, за най-мал-

ката сполука въ старанията си и за всѣко добро сторено отъ насъ, или отъ други за подобренieto на челоѣчеството. Да не се оскѣрбяваме и отчайваме, ако би живота често пѣти да ни донася несполука; лишения и испитни. За умѣющия да се ползува отъ живота, самитѣ несполуки и испитни се обръщатъ на добро. „На тѣзи които любятъ Бога, всичкото на добро имъ съдѣйствува“, казва Апостолъ Павелъ. Римл. 8; 28. Както скитающия се по широкния океанъ пѣтникъ се радва и наслаждава отъ приятния изгледъ на свѣтлитѣ отражения на мѣсечината въ тихата вода, когато врѣмето е благоприятно за пѣтувание, и търпеливо се спогажда съ мѣнотнитѣ и неприятноститѣ въ врѣме на високоиздигающитѣ се вълни на океана, като знае че скоро ще стигне на упокоителното пристанище; тѣй и ний нека се спогаждаме съ всичкитѣ неприятности по пѣтя на живота си, и да се радваме и благодаримъ за всичко приятно, що ни се падне насрѣща — съ надѣжда за една пълна утѣха и успокоение на постоянното пристанище, което ще стигнемъ слѣдъ свършванието на това си скитание.

Вижги да имаме прѣдъ очитѣ си сѣщинската цѣль и задача на живота; да се трудимъ съ Божията помощъ да развиваме въ себе си онѣзи благородни наклонности и стрѣмления на своята природа, които ни обѣщаватъ блаженство въ бѣдѣцето, а да искореняваме изъ дѣло всичкитѣ лоши наклонности и страсти, които ще бѣдѣтъ изворъ на мѣчението ни, както въ този, тѣй и въ бѣдѣщия животъ. Като призоваваме Бога на помощъ, нека още отъ сега да се учимъ да обичаме истината, добродѣтеля, справедливостта, мирътъ, и любовта, за да можемъ да се наслаждаваме отъ тѣхъ, когато настане царството имъ. Живота е добро училище за насъ. Въ него на всѣкъдѣ и всѣкога, ний можемъ да намѣримъ много случаи за да се упражняваме въ истината, добродѣтеля, справедливостта, челоѣколюбието и всички плодове на Духа Святаго. Гал. 5; 22, 23. Мине ли живота, прѣминемъ ли и ний оттатѣкъ гроба, ще бѣде вече късно да се учимъ. Тамъ ще трѣба или да се наслаждаваме въ другаруването съ истината, любовта и всѣко добро качество, или пѣкъ, ако сега необразуваме въ себе си способностъ за другарувание съ тѣхъ, вѣчно да страдаме отдалечени отъ тѣхъ.

Врѣмето е купъ злато, но нека помпелимъ че то е и крилато, — лѣти съ вѣтрѣни крила; за това да го не прѣминаваме напраздно и да го не злоупотрѣбяваме. Всѣкой часъ отъ живота ни е голѣмо богатство за насъ. Една само минута може да има голѣмо значение за вѣчността. Виняги да помнимъ че минутитѣ прѣминжти напраздно, или злоупотрѣбени, нѣма да се върнатъ пакъ; и че най-малкото добро извършено отъ насъ въ тѣзи минути, нѣма да пропадне. Дълъгъ ли е, или късъ живота ни, нека се стараемъ да сторимъ въ него повече добро; като помнимъ, че ний не работимъ за себе си, но за Оногози, който ни дава живота. И като е тѣй, то и най-малкиятъ ни трудъ нѣма да остане безъ награда. — „Който съе изобилно, изобилно ще и да пожъне.“ Ако по нѣкога ний не виждаме желаемата сполука въ правение добро, или когато гледаме, че трудоветѣ ни оставатъ не наградени, че достоинствата ни се не оцѣняватъ, нека се не отчайваме, но да бждемъ увѣрени въ вѣчната справедливостъ, която ще даде на всичко приличната заплата.

Животътъ е стрѣменъ и плъзгавъ пжтъ; искушенията въ него сж много, а силитѣ ни слаби; за това, ако се случи да отслабнемъ, да се поклатимъ въ подвига на живота си и да паднемъ нравственно, да се не очайваме, но нека побързаеме да се свѣстимъ по-скоро, да станемъ, и съ Божиата помощ да се заловимъ пакъ о труда съ по-голѣмо усърдие. Едничкото нѣщо, отъ което най-много трѣба да се боимъ е, да не испаднемъ въ равнодушие къмъ жизнения подвигъ, щото да се отчаемъ и почнемъ да мислимъ, че сме неспособни за добра и полезна работа. Не по-малко трѣба да се боимъ и отъ самонадѣяността. Тя е най-опасния врагъ на нравствения и духовенъ животъ; отъ тамъ е много близо пролѣза, който води къмъ отчаението. Затова нека постоянно се стараемъ да надзираваме и провѣрjаваме силитѣ си, работитѣ си и вѣтрѣшнитѣ си подбуждения и стрѣмления. А отъ всичко най-много нека помнимъ, че ний сами по себе си, съ своя си умъ, съ собственитѣ си сили не можемъ, нито да изпълнемъ задачата на живота си, нито даже да я проумѣемъ. Заради това, нека се обръщаме къмъ свѣтлината на вѣрата и да молимъ Бога да ни дава помощъ, да ни пазя, укрѣпjава и Той да направлява стжпикитѣ ни по пжтя на живота. Безъ Бога, пж-

тътъ на живота ни е тъменъ, плъзгавъ и безнадежденъ — съ Бога той е свѣтълъ, правъ и пѣленъ съ утѣшение и надѣжда. Постоянното ни викание да е: „Покажи ми Господи, пжтя, по който да ходя.“ Псал. 68;11. 143;8. И отговорътъ е: „Азъ съмъ истината и живота.“ Иоан. 14;6.

Марийка Райчева.

ЧЕЛОВѢЧЕСКИ ВЪЛЦИ.

Има повече човѣчески вълци на свѣта, нежели онѣзи четвероноги звѣрове, които живѣятъ по горитѣ. Послѣднитѣ сж зли и опасни въ нѣкои врѣмена, човѣческиятъ вълци трѣбва човѣкъ да избѣгва и да се пазя отъ тѣхъ постоянно. Четвероногийтъ вълкъ напада на нѣкое полско агне или на гор-

Борящия се съ вълкъ младежъ.

ския заякъ. Човѣческиятъ вълкъ напада на невинния младежъ, като го искушава да грѣши противъ себе си, дома си и Бога си, и заради това той е много по-опасенъ нежели пусталиитѣ и изгладнѣлъ звѣръ, който напада въ врѣме на дълбокитѣ зимни снѣгове.

Младежътъ въ картината може да сполучи да убие съ острата си бравичка вълка, който го напада; но човѣческиятъ вълкъ, който го увлича въ грѣхъ, причинява му

по-голъма врѣда нежелн съспиваннето на тѣлото. Тойзи който искушава другито да пие опивателни пития или да играе за пари (кумарджилжкъ) или да се не покорява на родителитѣ си, или да е безчестенъ, е много по-опасно животно нежелн горскиятъ звѣрь.

ВЪПРѢКИ ИЗМѢНИЦИ.

Едно отъ най-силнитѣ доказателства за божествеността на Християнството е това, дѣто то може да прѣживява и да напрѣдва въпрѣки недобрия животъ и измѣничеството на мнозина отъ послѣдователитѣ му. По нѣкогашъ обществото е сътресено отъ грубото, безчестното и незащитното поведение на църковни членове, и даже на священнослужители, които дълго врѣме сѫ се радвали на голѣмо довѣрие и почитание, и тогавъ се издига гласътъ, че всички сѫ лицемери, и че нѣма нищо въ религията.

Но Християнската църква върви напрѣдъ и Евангелието придобива общепризнание и човѣчеството се въздига. Християнството е сторило твърдѣ много за народи и частни лица за да се остави настрана по причина на едно паданне тукъ тамъ на нѣкои отъ неговитѣ водители и работници, които сѫ отстъпили на внезапното искушение, или умнилено сѫ покривали грѣховетѣ си нѣколко години подъ булото на религията. Исусъ Христосъ ималъ единъ Иуда въ редовѣтъ на апостолитѣ, но другитѣ единадесетъ били вѣрни, и извършили велико и трайно дѣло за своя Учитель, като распространители на Неговото Евангелие. Отъ тогавъ насамъ тѣжливитѣ сѫ се намирали между вѣрнитѣ, но това не е попречило на распространението на Евангелието.

Библията се даде като вдѣхновителното и образующето по съвършенъ образецъ правило на човѣческия животъ, и хиляди и хиляди сѫ се съобразявали съ това правило, ако даже и стотини да сѫ били позоръ на ученията на Библията. Исусъ Христосъ, Глава на Църквата, се е явявалъ въ разни врѣмена за нейна защита, особено когато тя е падала толкова ниско, щото да изиска Неговата прѣобразователна благодать за да се избави. Напрѣдъ Той е вървялъ въ и чрѣзъ нея, отъ вѣкъ на вѣкъ, срѣщу човѣческото нечестие както и съпротивление, и чрѣзъ нея е спечелилъ побѣди въ

всѣка страна, и е докаралъ граждански и морални прѣобразованія; тѣй щото днесъ, ако и да се подгаврятъ на църквата и да ѝ се противятъ и я злоупотрѣбаватъ, пакъ тя е единичкото доказателство за човѣческото подобрене и въздиганне, като то напрѣдва по всички страни.

ФИЛИПА И НЕЙНАТА КУКЛА.

Малката Филипа си играяла съ куклата си една вечеръ, когато извѣстили че дошли гости, и ѝ казали да си излѣзе по скоро и да си земе и куклата; на това тя казала укорително и почти съ сълзи на очитѣ, „О, не дѣйте говори нависоко! Азъ се много стараѣ да не я оставя да узнае, че е само кукла.“

Филипа е сега порастнала мома, твърдѣ даровита. Тя прѣди нѣколко години получила първата награда по математиката въ Камбриджския Университетъ. Баща ѝ бѣше слѣпийтъ Министръ на Пондѣтъ, който много се интересувалъ въ Индия и население то ѝ. Майка ѝ, която е още жива, е добра и способна жена, и прави всичко що може за да благослови живота на сиромаситѣ. Тази малка случка показва, че Филипинитѣ родители я учили да внимава да не докачи други хора въ говореннето си.

Ний имаме да живѣемъ само веднѣжъ, заради това нека живѣемъ съ цѣль да извършимъ нѣщо добро. Деньтъ, който се зазори тази заранъ, никога не ще вече да се зазори. Благоврѣмната, които той донесе съ себе си, никога не ще се върнатъ; и ако ний не успѣемъ да го изпълнимъ съ службата, която той изиска отъ насъ, не ще има възможность да се върнемъ назадъ въ него за да поправимъ злото. Колелата отъ колесницата на врѣмето иматъ възвити жбци, и се движатъ само напрѣдъ.

Злощастieto никога не е скърбно за душата, която го приема като отъ Бога, защото такива всѣкога виждатъ въ всѣки облакъ лицето на единъ ангелъ.

„Който не люби брата си когото е видѣлъ, какъ ще люби Бога когото не е видѣлъ?“ Нашата любовъ, или отсъствие на любовъ за брата си се изявява въ нашата обноска къмъ него.

Наука и Механика.

На сѣверний полюсъ съ балонъ. Въ сегашно врѣме въ Стокхолмъ се занимаватъ живо съ единъ походъ, който ще се направи наскоро къмъ сѣверния полюсъ, и тозъ пътъ чрѣзъ балонъ.

Въ едно отъ послѣднитѣ засѣдания на Шведската Академия на Наукитѣ главниятъ индженеринъ С. А. Андре, добръ извѣстенъ на сѣвернитѣ страни за своитѣ смѣли научни походи съ балонъ, направилъ едно прѣдложение, твърдѣ добръ скроено, на което цѣльта не е нищо по-малко отъ това, *изследванието съ балони на полярнитѣ страни*, тѣзи страни, които привличатъ вниманието до такъва висока степенъ, на цѣлия свѣтъ, именно поради неизвѣстността съ която сж още заобиколени.

На първъ погледъ подобна идея може да се види фантастическа. Но отъ фактътъ, че прѣдложението се видѣло сериозно на такива авторитети като професора Норденкьолда, знаменитийтъ изслѣдователъ на полярнитѣ страни, който живо и жарко се е произнесълъ за прѣдложението на Андре, трѣбва да се заключи, че послѣдното прѣдставя отъ научна гледна точка прѣимущественно сериозенъ характеръ и е отъ възможно изпълнение.

Г-нъ Андре, прѣди да се качи на балонъ съ назначение сѣверний полюсъ, прѣдлага четири условия:

1. Балонътъ трѣбва да има около 3000 кила носителна сила и да може да побира потребнитѣ за трима изслѣдователи вещи, за четири мѣсеца, сжщеврѣженно да бѣде снабденъ съ всичкитѣ снаряди и инструменти необходими за миссията, както и съ потребниятъ баластъ.

2. Той трѣбва да е доволно дебелъ за да се носи по въздуха тридесетъ денонощия.

3. Той трѣбва да може да се пълни съ газъ въ коя да е отъ полярнитѣ страни.

4. Той трѣбва да може да се управлява малко.

Г-нъ Андре прибавя, че въ настоящето състояние на въздухоплавателното искусство всичкитѣ условия могатъ лесно да се изпълнятъ. Първитѣ двѣ влизатъ въ областта на възможното споредъ послѣднитѣ издирвания и открития, направени отъ Француската наука. Тѣй г-нъ Габриелъ Ю. доб-

ръ извѣстнийтъ инженеръ въздухоплавателъ е прѣдложилъ на Шведскія изслѣдователъ да направи за 50,000 лева балона, що той желае.

Въпросътъ да се знае какъ ще може да се пълни балонътъ прѣзъ пътуването не прѣдставя мъчниоти. Вече сж се направили за употребление отъ войската снаряди за водородъ, които могатъ да се носятъ; ще може да се носи етеренъ водородъ и на сѣверъ.

Колкото за въпроса ще можелъ да се управлява балонътъ г-нъ Андре самъ е направилъ опитъ съ единъ балонъ отъ когото той оставилъ да висятъ голѣми въжа и да се влчатъ по земята съ цѣлъ да се намали бързината на вървежа срѣщу вѣтъра. Тази разлика се оползотворява по единъ начинъ усвоенъ отъ гондолитѣ, които острапява балонътъ отъ посоката на вѣтъра.

По този начинъ г-нъ Андре сполучилъ да отстрани балона си 27 градуса отъ посоката на вѣтъра.

Идущий м. Септемврий походътъ Андре трѣбва да се отправи къмъ сѣверния Спитцбергенъ. Тамъ балонътъ ще се напълни отново. Прѣзъ Юлиъ 1896 год. тримата изслѣдователи на една височина отъ 250 метра, тъкмятъ да влѣзатъ въ полярнитѣ страни. Ако е твърдѣ голѣма бързината на вѣтъра изслѣдователитѣ се надѣватъ да стигнатъ на полюса въ шестъ или десетъ часа.

Въ продължение на три седмици тѣ ще изслѣдватъ на всѣка посока всичкитѣ цивилизовани страни на западъ отъ Америка. Естествено постоянната свѣтлина която владѣе въ онѣзи крайбръжкия ще олесни наблюденията на смѣлитѣ въздухоплавателъ, миссията на които трѣбва да коствува около 130,000 корони.

Този чудноватъ проектъ занимава, както може да си прѣдстави всѣки, всичкитѣ научни знаменитости на Норвегия и Швеция.

НАСЛѢДСТВЕННИ ЧЕРТИ,

Забиколени сме отъ множество необясними явления на природата. За много отъ физическитѣ явления причини донѣкъдѣ задоволителни могатъ се да, но за наследственни измѣненія, които се случватъ ненадейно въ нѣкои фамилии, почти никакво задоволително обяснение не се е дало.

Най-общитѣ и най-поучителнитѣ отъ тѣзи наслѣдствени феномени сж онѣзи които измѣняватъ обикновеннитѣ видѣ на човѣческото тѣло. Такива измѣненія сж били припознати отъ всичкитѣ народи и прѣзъ всичкитѣ вѣкове. Мѣжду Римлянитѣ нѣкои фамилии сж описани като *Nosones*, съ голѣми носове, *Iabeones*, съ дебели устни, *Saripones*, съ голѣми глави, *Viccones*, съ надути бузи. Въ настояще врѣме подобни чѣрти сж припознати въ разни фамилии. Австрійската чунка, Бурбонскій носъ, Татарската буза сж добри познати случаи. Свойственността на състава има двоенъ интересъ, понеже пяснява и измѣнение и постоянство. Обикновенно намираме измѣненія да се въведатъ въ нѣкоя си фамилия безъ очевидни причини, и слѣдъ това да станатъ наслѣдствени, испѣрно наслѣдвани редовно, послѣ перемекливо, и най-послѣ станатъ толкова рѣдки, щото се не считатъ наслѣдствени. Въ Тиви имало една фамилия, на която всякой пейнъ, членъ ималъ темето на главата си изострена като върха на копие. Всяко дѣте въ тая фамилия, което непритежавало този бѣлѣгъ на главата си, се считало за незаконно.

По-добри познато измѣнение е онова на нѣкой си Тамбертъ, чийто тѣло, освѣтъ лицето, дланитѣ на рѣцѣтъ, и подъ краката му били покрити съ единъ видъ черопка състояща отъ неестественно рогово израстуване. Той ималъ шестъ дѣца, които като станали на шестъ седмици, били снабдени съ сжщото украшение по тѣлото. Само едно отъ шестѣтъ живѣло за да се ожени. Той прѣдалъ тази бѣлѣзъ на всичкитѣ си синове. До петъ пояса всичкитѣ мъжки членове били украсени съ подобно рогово вещество по сжщия начинъ.

Забѣлѣжителенъ случай за прѣдаване на страдни наслѣдствени черти се намѣрило въ Андриянъ Нефтиевъ, който прѣди нѣколко години заедно съ сина си Феодоръ билъ изложенъ въ Парижъ и Берлинъ. Тѣ бѣхж наречени въ Парижъ *les hommes chiens*, кучешки човѣци. Лицето на бащата било покрито съ коса, щото да прѣдставлява чудна прилика (подобие), на едно малко куче което е отъ островъ Екне. Андриянъ е така описанъ: „Той е около петдесетъ и петъ годишенъ човѣкъ, и казва се да е синъ на нѣкой си Русскъ войникъ. За да избѣгне поруганието на другаритѣ си той още въ младитѣ си години избѣгналъ въ гора,

гдѣто за нѣколко години живѣлъ въ една пещера. Въ това си уединение той се прѣдалъ много на пиянство, обаче неговото умственно състояние види се да не е пострадало много, неговата обноска е любезна къмъ всички. По интересно е да забѣлѣжимъ, че той е членъ на Русската Православна Църква, и ако и да се види униженъ, той има ясни понятия за небето и вѣчността. Той се надѣва да въведе нѣкога своето си грозно лице въ небеснитѣ двореци, и затова посвѣтѣва всичкитѣ си спестени пари за откупуване молитвитѣ на набожнитѣ калугери въ родното си мѣсто, за да ги има готови слѣдъ този му кратковрѣмененъ животъ. Неговото извънрѣдно капиллярно развитие на коситѣ не е дѣйствителна коса, само ненормално израстуване на мѣки перушини, или много мѣки коси съ които обикновенно цѣлото човѣческо тѣло е покрито. Дѣйствително той нѣма коса, брада или вѣжди, тѣхното мѣсто е зането съ тазъ мека дълга копринена перушина. Боята имъ е неприятна жълта. Това вещество покрива цѣлото тѣло и е на дължина около деветъ сантиметра.

Феодоръ е умно дѣте, по-разумно отъ баща си. Растѣтъ на косата по лицето му не е толкова дълъгъ както на баща му, но нѣма съмнѣние че когато стигне на бащината си възраст лицето му ще бѣде покрито както бащиното му.

Проф. Вирковъ, прочутиятъ Берлинскъ учепъ мъжъ, испиталъ подробно за фамилията на Нефтиевъ, и указало се че нито баща му, нито майка му имала извънрѣдно капиллярно развитие. Така сжщ отой ималъ единъ братъ и една сестра които пѣматъ нѣщо необикновенно по себе си. Другъ случай за капиллярно развитие се намѣрва въ една фамилия въ Бирманія Шве Моангъ. Той билъ около трийсетъ години и живѣлъ въ гр. Ава, въ 1829 г. Цѣлото му тѣло било покрито съ тънки като коприна коси, които на рамената и гръбнака му достигали до 16 сантиметра дължина. Той ималъ четири дѣщери, но само една наслѣдила бащинитѣ си свойственности. Тая дѣщера живѣла въ Ава, въ 1855 г. и имала синъ който билъ наслѣдилъ свойственноститѣ на дядо си. На Шве Моангъ млѣянитѣ му зѣби не паднали до двадесетата му година, които били замѣстени съ деветъ други, петъ на горната челюсть и четири на долната.

Селско Стопанство.

Присаждане може да се прави въ кое да е врѣме слѣдъ като настане пролѣтъта, и растението на новото дърво е починало, до полуизрастъкътъ на листа. Понеже новообразуещето се дърво е, което следниява отразелека съ стеблото на дървото, то операцията трѣбва да се извърши, когато се образува това ново дърво, и това става, когато кората на дървото поотмекне. Нѣма по-безопасенъ начинъ за присаждане отколкото способътъ за расцѣпване. Стеблото се прѣрѣзва гладко и право съ хубава бичкия, и се расцѣпва: отрастекътъ не е повече отъ нѣколко палца дългътъ, и има само една пипка, и тя се туря малко по-горѣ отъ края на стеблото отгнѣтъ. Отрастекътъ се издѣлва въ видъ на клинъ отъ една страна съ четвъртито рамо за да прилѣпне на върха на стеблото, колкото е възможно, защото съединението на двѣтъ кори е което оздравѣва растението на отрастекътъ. Когато отрастекътъ прилѣпне на стеблото и двѣтъ се завиватъ съ една ивица памучно платно потопено въ растопенъ восъкъ за присаждане, тъй щото да не пропуца нито въздухъ нито вода.

Рецептата за този восъкъ е слѣдующата: Растопѣте проста дървена смола и червенъ восъкъ въ равни части. Послѣ прибавѣте половината колкото горното число лои, и половина колкото количеството лои лепенено семе. Размѣсете ги добръ и разбъркайте ги додѣ истинатъ. Тогазъ трѣбва да бѣде толкозъ гъста смѣсъта щото топлината на ръката да умекчава, тъй щото да може да се настила по стеблото и отрастека, или ако е растопена, платненитѣ парчета потопени въ нея ще бѣждътъ меки и лепливи. Старийтъ способъ да се покриватъ присаденитѣ мѣста съ глина добръ разбъркана съ ржцѣтъ за да стане лѣплива и послѣ да сезавързватъ съ платнени ивички е добръ и сега, както е билъ и напредъ; но восъкътъ е по-чистъ и хубавъ.

Чистъ въздухъ въ спални. — Въпрѣки фактътъ, че евангелието на чистия въздухъ се е проповѣдвало непрѣкъснато прѣзъ послѣднитѣ нѣколко години, и че всѣки разуменъ чловѣкъ разбира благотворнитѣ дѣйствия на кислорода и наравно вредителнитѣ дѣйствия на нечистия въздухъ, който се изди-

ша отъ бѣлия дробъ въ затворена стая, пакъ си остава необяснимия прѣдразсѣждкъ да се пропуца външния въздухъ въ студено врѣме. Въ много кѣщи, освѣтъ когато се прѣобръщатъ постелкитѣ на леглото или се миятъ подовеѣ (дюшеметата), прозорцитѣ почти никога не се отварятъ, и едно провѣтриване се счита достатъчно. Твърдѣ малко хора биха се осмѣлили да оставятъ нѣкой прозорецъ отворенъ пощно врѣме, при все, че това се много прѣпорѣчва отъ докторитѣ, и е вече извѣстно, че чистъ въздухъ въ една спалня, даже и въ най-студената нощ, не е вредителенъ, но полезенъ за здравнето.

Стойностъ на калъта. — Калъта на ниски ливади, билъта на сладка или солена вода, която може да съдържа едно количество състѣпени черупки е добръ торъ, споредъ какъто количеството на това органическо вещество е малко или голѣмо. Самата калъ съдържа въ единъ тонъ въ прѣсното състояние тридесетъ фунта варъ, единъ фунтъ пота, три фунта фосфорна кислота и седемъ фунта азотъ, които венчки струватъ исцѣло около 8.50 лева. Този видъ калъ не показва чуждинско вещество въ себе си, и ако има забѣлжително количество отъ него, това показва, че калъта може да съдържа и съразмѣрно количество отъ веществото на разложенитѣ животинки, които едно врѣме живѣели въ черупкиитѣ. Разбира се, че това много прибавя на цѣната на калъта, по причина на азота, който ще съдържа. Въ всѣки случай, и по най-долната цѣна тази калъ струва да се събира и да се държи за да се растила по ливади или пашни прѣзъ този сезонъ (годишно врѣме), когато мразоветѣ сѣ расчупили и приспособили за да влѣзе въ работа. Отъ 60 до 70 товара на дюлюмъ могатъ да се употребяватъ по този начинъ. Той е много добръ торъ и за градини.

Земледѣлцитѣ иматъ да вършатъ такава тежка работа, щото често биватъ искушавани да изгубятъ търпението си. Нека обаче, помнятъ че най-голѣмата изпълнителна сила бива съединена съ тихостъ и отсѣствие на прибързване, и забѣлжителенъ фактъ е, че хора които вършатъ най-много работа, всѣкога иматъ свободно врѣме.

Домакинство.

Внушение за домакини. — Ако имашъ само една слугиня, и мжжътъ ти е поканилъ нѣкой свой приятелъ на обѣдъ, гледай да направишъ обѣда съвсѣмъ простъ. Намисли какво ястие ще приготвишъ нѣколко деня прѣди опрѣдѣления день, и ако е възможно, направи си сладкиятъ нѣща единъ день на прѣдъ. Нареди си сама масата, и гледай да не пропуцашъ нищо, което ще бѣде необходимо. Гледай всичко да може тъй да се нареди на трапезата, щото да може лесно да се стига, и не очаквай слугинята да прави повече освѣнъ да дига разнитъ ястия и да слага други на мѣстото имъ. Позволявай на госта си да насипва каквото ястие се е сложило (въ случай че се докара да се сложи ястие прѣдъ него, което е въпрочемъ у насъ съвсѣмъ рѣдко) прѣдъ него, и също и да подава и чапитѣ; той скоро ще узнае, че нѣмашъ шетачка за трапезата, и ще тя направи да забравишъ, това, като показва че е като у дома си. Нѣма нищо което развеселява челоуѣка повече отколкото като гледа, че господарката не е загрижена, но тиха и весела. Прѣди да се сложи сладкото ястие на трапезата, нека слугинята прибере всичко освѣнъ чапитѣ (за вода) и цѣтнитѣ сѣдове (ако има такива), и слѣдъ като очисти трохитѣ нека сложи сладкото ястие прѣдъ тебе и да напълне чапитѣ съ вода. Тогазъ трѣбва да ѝ се позволи да се оттегли въ кухнята, и да усѣща че нѣма вече да има нужда отъ нея. Слугини, които не сж добрѣ обучени, въобще се твърдѣ много затрудняватъ на трапезарията, и за да станятъ искусни и чевръсти трѣбва господарката имъ да посвѣти много врѣме, догдѣ ги изучи. Ако слѣдвашъ този планъ, и ако не се умѣнявашъ въ случай, че нѣщо не излѣзе тъкмо както ти си го тъкмѣла, твойтъ гостъ една ли ще узнае това, и ще прѣмине твърдѣ весело и приятно.

Сега, като настава хубаво пролѣтно врѣме, добрѣ е всички домакини да помнятъ, че всички фланели, юргани и други завивки трѣбва добрѣ да се провѣтряватъ всѣка зоранъ, да се изнасятъ на двора, дѣто е възможно и да стоятъ по нѣколко часа.

Заб. Въ миналий брой сме пропустили да кажемъ подъ отдѣла на Религиозни Вѣсти, че новата религия, Бабизмътъ, се е появила въ Персія.

Книжнина.

Приехъ се въ редакцията слѣдующитъ периодически списания и вѣстници:

„*Младина*“, Научно-забавителенъ вѣстникъ съ картини за младежктѣ отъ двата пола. Год. IV. VI и VII. Издава дружество-то „Отецъ Паисий“ въ гр. Казанлъкъ. Годишна цѣна 2 лева.

„*Изворъ*“, Иллюстрирано списание за ученици и ученички. Год. IV. кн. II. Издава печатницата и литографията на Перець Иос. Алкалай въ гр. Руссе. Годишна цѣна 6 лева.

„*Домашенъ Приятель*“, Мѣсечно списание за наука, религия, промышленность и домакинство. Год. VII. брой II. Издава Бѣл. Еван. Д-ство въ гр. София. Годишна цѣна 3 и половина лева.

„*Звѣздца*“, Мѣсечно Иллюстрирано списание за дѣца. Редакторъ Издатель, Бѣло, вѣждовъ. Год. IV кн. II и III. Годишна цѣна 2 лева въ гр. София

„*Народенъ Приятель*“, Седмиченъ вѣстникъ. Год. I. брой 45 въ гр. София. Годишна цѣна 8 лева.

„*Военни Извѣстия*“, Излиза три пѣти въ седмицата. Год. III. отъ брой 114 до 125-й въ гр. София. Годишна цѣна цѣна 8 лева.

„*Медицинска Бесѣда*“, Популярно медицинско списание, подъ редакцията на Д-ръ Витановъ Год. I. отъ I. до IX-а книжка. Годишна цѣна 10 лева. въ гр. Видинъ.

„*Български Търговски Вѣстникъ*“, Органъ за финансови, търговия, земледѣлие, индустрия и съобщения. Год. III. брой 17 и 18 въ гр. София. Годишна цѣна 12 лева.

„*Свѣтъ*“, Мѣсечно списание за всѣкого, издава книжовния комитетъ. Год. II. кн. XI и XII. въ гр. Плѣвенъ. Годишна цѣна 2 лева.

„*Селейно Огнище*“, Иллюстрирано домашно списание. Редакторка: М. Недѣлкова-Попова. Издава Д-вото „Съюзъ“ въ гр. Варна. Год. I. бр. I. Годишна цѣна 8. лева.

ХРИСТИАНСКИЙ СВѢТЪ

Издава Методистката Епископална Миссия, Руссе.

Отговорникъ: СПАСЪ ДИМИТРОВЪ.

Руссе, Печатница „НАДЕЖДА“.